

Predmet: Ilija Jurišić - Tuzlanska kolona

Poslovni broj predmeta: K.V. 05/07

Glavni pretres: 22.06.2009.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Saslušanje svedoka dr Zorana Stankovića

Svedok je bio u Komisiji za prikupljanje podataka o ratnim zločinima. Sredinom maja 1992. nalazio se u Sarajevu radi preuzimanja posmrtnih ostataka vojnika koji su stradali u Dobrovoljačkoj ulici. Kada je saznao šta se desilo u Skojevskoj ulici u Tuzli zajedno sa dva pomoćnika otišao je 20. maja u Bijeljину, gde su ih pripadnici vojske odvezi u kasarnu gde je bilo 30-ak tela u crnim vrećama. Trebalo je da izvrši obdukciju tih tela, ali kako nije bilo odgovarajuće opreme doneta je odluka da se tela koja nisu mogla biti identifikovana ili koja je trebalo sahraniti u Srbiji budu prebačena na VMA dok su ostala predata porodicama. Sledećeg dana, 21.05.1992, izvršio je obdukciju 9 prenetih tela i opremio ih je za sahranu. Od tih devet tela sedam je identifikovano odmah, dok se na identifikaciju preostala dva čekalo godinu dana. Identifikovani su: Đuranović (Sava) Robert, Mihajlović (Radovana) Milan, Vukojević (Anđelka) Savo, Despotović (Petra) Slavko, Mrkonjić (Ranka) Ranko, Bogdanović (Pera) Vladimir, Mihajlović (Radovana) Zoran, Josipović (Krsta) Mladen i Savić Dragan [njegovo ime nije navedeno u optužnici]. Bilo je leševa koji su na drugom mestu obrađeni i samo doveženi na VMA kako bi odatle odvoženi dalje. Za te leševe nije uradio obdukciju i ne zna koliko je takvih posmrtnih ostataka bilo.

Na ovom zadatku radio je kao dobrovoljac jer vojska nije bila zainteresovana da se taj slučaj razreši, kao ni Vojni sud, jer se radilo o licima koji su, po njima, stradali u borbama. U potvrdama o smrti koje je izdao navedeno je da su poginuli u Beogradu iz razloga što je potvrda bila neophodna radi obavljanja sahrane a ni jedan od organa iz Tuzle i Bijeljine nije izdao te potvrde.

Saslušanje svedoka Gorana Krčmara

Svedok je od juna 1993. godine šef Operativnog tima za nestala lica Republike Srpske. Radio je na prikupljanju podataka o nestalim vojnicima, koji su stradali 15. maja 1992. godine u Tuzli. U toku 1999. godine došao je do podataka da se u blizini Tuzle, na groblju Trnovac, nalazi masovna grobnica sa telima nekih od vojnika. Njegov tim je u više navrata pokušao da izvrši ekshumaciju, ali ih je lokalna vlast sprečavala. Sa druge strane, grobnica je bila maskirana sa pet, šest novih grobova. Trebalo je prvo dobiti saglasnost porodica za otkopavanje tih grobova. Nakon što su saglasnost dobili, 19.10.1999. godine ekshumirali su posmrtnu ostatku 27 lica. Kostu su bile spaljene i pomešane, ali su uspeli da putem DNK analize identifikuju 25 dok su dva tela i danas ostala neidentifikovana i to su najverovatnije Miroslav (Danila) i Lopatko i Ranko (Jovana) Lazić. Takođe, kasnije su pronađena tela još trojice vojnika i to su Ostoja Perić, Vlado Ilić i Danilo Cvjetković.

U toku rada dobio je spiskove poginulih i nestalih od nadležne vojne komande i drugih organa i odmah su vršene provere i utvrđeno je da nisu bili pouzdani. Tako je utvrdio da sledeća lica, koja su navedena u optužnici, nisu stradala tj. živi su ili nisu stradala u Tuzli 15. maja 1992. godine: Vojo (Draga) Blagojević, Vladimir (Pere) Bogdanović, Duško (Živana) Vasić, Žarko (Jovana) Gabrić, Željko (Miloša) Dangubić, Milanko (Dmitra) Đumić, Ranko (doke)

Marković, Branislav (Dušana) Panić, Čedo (Vasilija) Stojanović, Gojko (Dmitra) Todorović i Stevo (Stojana) Tubić.

Utvrдио je 49 nespornih imena i to su:

1. Blagojević Sime Vojo
2. Božić Ilije Gordan
3. Vasić Nenada Jovo
4. Vukojević Anđelko Sava
5. Gavrilović Radivoja Pero
6. Gajić Stanoja Nenad
7. Goranović Žarka Krsto
8. Goranović Žarka Vaskrsije
9. Davidović Nikole Božo
10. Despotović Pera Slavko
11. Đokoć Jovan
12. Đurić Marka Zoran
13. Đurić Marka Milenko
14. Đuranović Save Robert
15. Đurić Ilije Živko
16. Đurić Milana Marko
17. Đurić Marka Živko
18. Zec Branilsava Draženko
19. Janjić Ljube Drago
20. Jovičić Milorada Mirko
21. Jokić Nikole Goran
22. Josipović Krste Mladen
23. Ilić Steve Vlado
24. Ilić Radovana Boško
25. Jovanović Živana Draško
26. Jurković Mirka Zoran
27. Kulišić Vase Milan
28. Latković Marka Slobodan
29. Lopatko Danila Miroslav
30. Ljubojević Stanimira Đordija
31. Lazić Jovana Ranko
32. Lukić Milana Ilija
33. Mekić Milenka Dragan
34. Marković Cvijetina Stojko
35. Mihajlović Radovana Zoran
36. Mihajlović Radovana Milan
37. Mrkonjić Ranka Ranko
38. Nedić Vaskrsija Milan
39. Perić Đorđa Ostoja
40. Petrović Sretka Boro
41. Zorajić Branka Božidar
42. Tadić Milorada Boro
43. Todorović Dušana Dragan
44. Todorović Luke Radomir
45. Tubić Jovana Jelenko

46. Cvetković Milana Živorad
47. Cvjetković Marka Danilo
48. Džokić Nike Jovan
49. Vujanović Ljubomira Cvetin

Osim njih posotji nekoliko sporinih imena kao što su: Đurić Dušana Rado, Božić Danila Miroslav, Đurić Dušana Rajko i Lukić Milorada Stevo i destak lica koja nisu nestala ali nisu identifikovana i nose oznaku *NN*. Lica čija je obdukcija vršena na VMA u Beogradu ne nazale se na njegovom sprisku [devet lica čija je imena naveo svedok Stanković].

Svedok je o ovom događaju danas prvi put govorio.

Saslušanje svedoka-oštećenog Branka Simića

Svedok je kao rezervista JNA mobilisan u aprilu 1992. godine. Bio je smešten u kasarni *Husinjska buna* u Tuzli. Dana 15.05.1992. dobili su naređenje da materijalno-tehnička sredstva utovare u kamione i odvezu prema Srbiji. Kolona je krenula oko 14:00 časova, ali je, iz njemu nepoznatih razloga, vraćena sa raskrsnice *Brčanska malta*. Kada se kolona vratila povremeno se pucalo u pravcu kasarne sa okolnih brda, ali vojnici nisu uzvraćali jer su dobili naređenje da ne pucaju. Sledeći polazak bio je oko 19:00 časova. Ubrzo je počela pucnjava, ali nije uspeo da vidi ko je pucao. Najpre je čuo pojedinačnu pa rafalnu pucnjavu, da bi na kraju bilo i eksplozija. Ranjen je kao i ostala šestorica vojnika u prikolici kamiona, ali je vozač Dobrosav Josipović ostao nepovređen tako da je uspeo da ih izvuče. Od posledica ranjavanja se onestvestio i kada se probudio bio je u bolnici u Bijeljini, gde je bio na lečenju devet meseci. Bio je ranjen u nogu od eksplozije i u plečku od metka.

Saslušanje svedoka-oštećenog Sretena Gajića

Svedok je rođeni brat poginulog rezerviste Nenada Gajića. Nenad je sa suprugom i dvoje dece živeo u Siminom Hanu, u blizini Tuzle. Dobrovoljno se prijavio jer je čuo da se plaća iseljavanje kasarne u Tuzli.

Saslušanje svedoka-oštećenog Rada Todovića

Svedok je kao rezervista mobilisan početkom marta 1992. godine. Raspoređen je u kasarnu *Husinjska buna* u Tuzli, gde je radio u tehničkoj radionici kao mehaničar i povremeno kao vozač. Dana 14. maja 1992. dobio je zadatak da mlade vojnike preveze do Bijeljine i da se nakon toga vrati u kasarnu. Vratio se sledećeg dana, 15. maja, oko 10:30 časova. Ubrzo je dobio naređenje da u njegov kamion TAM 150 utovari materijalno-tehnička sredstva. Kolona je krenula oko 14:00 časova, ali ju je policija vratila sa raskrsnice *Brčanska malta*. Primetio je oko kasane lica sa naoružanjem, a bilo je i sporadične pucnjave. Kolona je ponovo krenula oko 19.00 časova. Sa njim u kamionu bio je aktivni vojnik Stojan Pantić. Kada su stigli do zgrade *Tehničkog pregleda* počela je pucnjava. Vozila ispred njih su stala. Neko je naredio da nastave dalje, tako da je on obišao dva, tri vozila i kada je stigao do raskrsnice video je zaustavljen kombi i pored njega desetak ubijenih vojnika. Video je jednog ranjenog vojnika koga je pogodio neko ko je bio sakriven iza vraća sa peskom. Prilikom sekspolozije pogodene su gume na njegovom kamionu, cerada se zapalila a on je ranjen u glavu i ruku. Po kamionu je naviše pucano sa okolnih zgrada sa leve strane. Vojnik Stojan je bio teško ranjen, tako da ga je izvukao iz kamiona. Zaustavio je jedno civilno vozilo i zamolio vozača da ih preveze do bolnice. Usput su pokupili i ranjenog vojnika Radojicu Ilića. Odvezli su se do mesta Bare, gde

je bio punkt vojne policije, gde im je jedna medicinska sestra pružila pomoć. Nakon toga su prebačeni u bolnicu u Bijeljini, gde je bio na lečenju sedam, osam dana i još toliko u kasarni u Bijeljini.

Saslušanje svedoka Blagoja Stankića

Svedok je u maju 1992. bio inspektor milicije i član Operativnog štaba CJB Tuzla. Na čelu OŠ bio je Meho Bajrić a njegov zamenik bio je Mehmed Brkić. OŠ su činili komandiri svih policijskih stanica i penzionisani pripadnici policije koji su bili stručni i iskusni kao što su Budimir Nikolić i optuženi Ilija Jurišić. Cilj OŠ je bio da se sa JNA pronađu rešenja za prevazilaženje i smanjenje tenzija u gradu. Njegov zadatak je bio dežuranje u kancelariji načelnika i prikupljanje informacija sa terena radi održavanja javnog reda i mira i dostavljanje tih informacija načelniku Bajriću. On je na osnovu tih podataka odlučivao šta da se konkretno preduzme, a u slučaju da nije bio dostupan zamenjivao ga je Muhamed Brkić. Svedok je često dežurao sa optuženim Jurišićem, i njihove smene trajale su od 07-19 i od 19-07 časova.

Dana 15. maja bio je raspoređen da dežura od 19:00 časova. Otišao je nešto ranije u zgradu SUP-a, negde oko 17:45 časova, i tamo je zatekao načelnika Bajrića, optuženog Jurišića i još dva, tri nepoznata lica. Tih dana se pričalo o evakuaciji JNA, trebalo je da se izvrši do 19. maja. Ipak, tog dana je saznao da će se primopredaja kasarne sa potpukovnikom Dubajiće izvršiti u toku dana. Tri lica su došla u civilu i obratili se načelniku Bajriću. Pitali su ga *Meša, jel idemo?* ali im je on rekao *ne idem ja, ali nek sa vama ide Stankić*. Pitao je ko su ti ljudi i on mu je rekao da su to Jasmin Imamović, sekretar opštine, Enver Deibegović, komandant TO, i Benjamin Fišeković. Kada su stigli do kasarne videli su da nema dežurnog vojnika. Parkirali su se, vozač je ostao a njih četvorica su krenuli u pravcu zgrade uprave. Zaustavio ih je jedan vojnik i sproveo do komandanta Dubajića. Dubajić i Delibegović su se svađali. Dubajić je govorio *Envere, vi hoćete da nas napadnete* dok je Delibegović odgovara *nećemo, već smo se sve dogovorili, stojim iza toga da ćete izaći bezbedno*. Svedok se obratio Dubajiću i rekao mu da će otići u SUP i izdejstvovati pratnju za kolonu. Imamović je podržao taj predlog na šta im je Dubajić odgovorio da imaju rok od 15 minuta i da će kolona krenuti u 18:40 časova. Imamović i on pronašli su Bajrića i saopštili mu da je su obećali pratnju za kolonu. Bajrić mu je rekao da preduzme sve što misli da treba i organizuje pratnju. Naišli su na policajca Sreća Mitrovića i rekao mu da njegovim vozilom idu da isprete kolonu. Dogovorili su se da Srećko bude na čelu kolone i upali rotaciono svetlo dok je svedok trebalo da bude na začelju. Kada je kolona krenula komandant Dubajić seo je u četvrto ili peto vozilo. Ubrzo se pojavio Muhamed Brkić, bio je videno iznenađen kada ga je video i pitao ga je šta radi u kasarni. Odovorio mu je da je tu po odobrenju načelnika Bajrića. Brkić je ostao u kasarni dok su svedok i Jasmin ušli u jedno vozilo i napustili krug kasarne.

Kada su stigli do zgrade *Tehničkog pregleda* čuo je preko radio veze da Muhamed Brkić obaveštava Štab da je poslednje vozilo napustilo kasarnu. Bio je začuđen jer je iza njega bilo još vozila. Ubrzo neki nepoznati glas javlja Štabu i kaže da *iz zadnjih vojnih vozila se puca i ima ranjenih i mrtvih*. Kako je bio na kraju kolone oslušnuo je ali nije čuo nikakvu pucnjavu. Isti glas se ponovo javlja *nisam razumio, ponovite* i tada optuženi Jurišić prenosi naredbu *na vatru odgovorite vatrom*. Tek u tom trenutku čuo je paljbu sa svih strana. Optuženi je bio iskusen policajac i on ne bi samoinicijativno izdao naređenje, već je verovatno dobio naređenje koje je preneo. Kada su stigli do Siminog Hana isključili su se iz kolone. Otišli su do jedne kuće i tu čuli priče o napadu na kolonu. Ujutru je došao njegov kum i svedok se kod

njega presvukao u civilnu odeću. Rekao e nekim ljudima da Jasmina sprovedu i predaju policiji. Tog dana svedok je napustio Tuzlu i pridružio se supruzi i deci.

Predlozi Odbrane

Odbrana je predložila da se postupak prekine i predmet vrati u fazu istrage s obzirom da se na glavnom pretresu izvode istražne radnje, kao što je utvrđivanje broja stradalih i po prvi put ispituju veoma važni svedoci kao što je Goran Krčmar. Takođe, obrana je predložila da se prema optuženim Jurišiću ukine pritvor.

Odluke Veća

Veće odbilo predlog odbrane za ukidanje pritvora jer smatra da i dalje stoje razlozi zbog kojih je pritvor određen. Takođe, Veće je odbilo predlog odbrane da se postupak obustavi i predmet vrati u fazu istrage.

FOND ZA HUMANITARNO PRAVO